

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

_____ **В.А. Мазур**

від «___» _____ 2021 року

**Програма
фахового вступного випробування
для здобуття ступеня магістра
за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**

Вінниця-2021

Програму підготували: Здирко Н.Г. д.е.н., професор, декан факультету обліку і аудиту, Вдовенко Л.О., д.е.н., професор, зав. кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Марценюк О.В., к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Руда О.Л., к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування.

Рекомендовано до видання Вченою радою Вінницького національного аграрного університету

(протокол від «23» березня 2021 р. № 9)

Схвалено науково-методичною комісією Вінницького національного аграрного університету

(протокол від «16» лютого 2021 р. № 7)

Рекомендовано до видання Вченою радою факультету обліку і аудиту

(протокол від «16» лютого 2021 р. № 8)

Схвалено навчально-методичною комісією факультету обліку та аудиту

(протокол від «12» лютого 2021 р. № 6)

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Мета фахового вступного випробування	4
2. ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ (Опис основних розділів та їх короткий зміст)	4
3. Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів	6
4. Порядок проведення фахового вступного випробування	6
5. Структура екзаменаційного білета	6
6. Критерії оцінювання фахового вступного випробування	7
7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	7
Додаток. Зразок виконання екзаменаційного завдання	10

Вступ

Обов'язковою умовою виходу економіки держави із фінансової кризи є адекватна система бухгалтерського обліку, аудиту та аналізу господарської діяльності, що забезпечує користувачів надійною, своєчасною та корисною інформацією про діяльність суб'єктів бізнесу. Це в свою чергу підвищує вимоги до кваліфікації працівників фінансового спрямування. Тому здобуття ступення магістра за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» передбачає здавання вступного іспиту за тестовою технологією з дисциплін «Фінансовий ринок», «Фінанси», «Банківська система», «Гроші і кредит», «Страхування»

1. Мета фахового вступного випробування

Метою вступного випробування є комплексна перевірка знань вступників, які вони отримали в результаті вивчення циклу дисциплін, передбачених освітньо-професійною програмою та навчальними планами у відповідності до освітнього ступеня «Магістр».

Вступник повинен продемонструвати фундаментальні та професійно-орієнтовані вміння та знання щодо порядку та організації бухгалтерського обліку, аналізу, контролю та фінансів а також здатність вирішувати типові професійні завдання, передбачені для відповідного рівня.

2. Характеристика змісту програми (Опис основних розділів та їх короткий зміст)

ФІНАНСОВИЙ РИНОК

Тема 1. Фінансовий ринок: суть, функції та роль в економіці

Поняття фінансового ринку. Функції фінансового ринку. Структура фінансового ринку. Поділ фінансового ринку на грошовий ринок (валютний, обліковий, міжбанківський) і фондовий (ринок капіталів). Основні сегменти фінансового ринку – кредитний ринок, валютний ринок, ринок цінних паперів, їх характеристика. Суб'єкти фінансового ринку та їх роль у його функціонуванні. Держава як суб'єкт фінансового ринку. Громадяни та підприємства як суб'єкти фінансового ринку. Розподіл суб'єктів на інвесторів, емітентів, кредиторів, позичальників, фінансових посередників. Національний і міжнародний фінансові ринки. Інтернаціоналізація фінансових ринків. Світовий ринок капіталів та його вплив на національні економіки. Глобалізація фінансового ринку як об'єктивний процес розвитку світової економіки. Розвиток фінансового ринку України з урахуванням тенденцій глобалізації. Світові фінансові кризи: причини і наслідки.

Тема 2. Регулювання фінансового ринку

Необхідність регулювання фінансового ринку. Основні завдання державного регулювання фінансового ринку: створення умов для ефективної мобілізації та розміщення учасниками ринку фінансових ресурсів з урахуванням інтересів суспільства; одержання учасниками ринку достатнього обсягу інформації про емітентів цінних паперів; забезпечення рівних можливостей для доступу емітентів, інвесторів і посередників на ринок; захист прав учасників фінансового ринку; дотримання учасниками вимог законодавчо-нормативних актів; інтеграція в європейський та світовий фінансові ринки; запобігання монополізації фінансового ринку; контроль за прозорістю та відкритістю ринку; протидія фінансовим кризам. Форми регулювання фінансового ринку. Органи, що здійснюють державне регулювання фінансового ринку в Україні. Завдання і повноваження Національного банку, Державної комісії з цінних паперів і фондового ринку (ДКЦПФР) та Державної комісії з регулювання ринку фінансових послуг (Держкомфін) щодо регулювання діяльності на фінансовому ринку. Саморегулювальні організації, їх функції і завдання.

Тема 3. Ринок фінансових послуг та його роль в економіці

Сутність ринку фінансових послуг та його ознаки. Функції ринку фінансових послуг в економіці країни. Поняття фінансової послуги, її ознаки та види. Принципи функціонування ринку фінансових послуг. Проблеми розвитку ринку фінансових послуг в Україні.

Тема 4. Фінансові посередники

Основні види посередницької діяльності, що забезпечують функціонування фінансового ринку. Особливості брокерської, дилерської, консультативної, депозитарної, клірингової, реєстраторської діяльності, що пов'язані з операціями на фінансовому ринку.

Інституціональні посередники на фінансовому ринку: банківські установи і небанківські фінансові інститути (інвестиційні фонди і компанії, трасти, страхові компанії, пенсійні фонди, кредитні спілки). Діяльність комерційних банків як універсальних посередників. Інвестиційні банки, їх функції, відмінність від звичайних комерційних банків. Особливості діяльності довірчих товариств (трастів). Інститути спільного інвестування (інвестиційні фонди і компанії), їх види. Особливості організації корпоративних і пайових інвестиційних фондів. Пенсійні фонди як акумулятори інвестиційного капіталу; особливості розміщення та управління капіталом пенсійних фондів. Корпоративні, професійні та відкриті пенсійні фонди. Роль страхових компаній в нагромадженні і русі інвестиційного капіталу. Види фінансових послуг, що надають фінансові посередники на грошовому та фондовому ринках.

Тема 5. Ризик та ціна капіталу

Ціноутворення на фінансовому ринку. Види і функції цін. Майбутня та поточна вартість фінансових інструментів. Зміна вартості грошей у часі. Прості та складні відсотки. Види та структура процентних ставок. Механізм оцінювання фінансових активів. Формування вартості окремих фінансових інструментів. Фінансові ризики. Розвиток теорій ризику. Методи оцінки ризику на фінансовому ринку. Методи управління фінансовими ризиками.

Тема 6. Грошовий ринок

Сутність та особливості функціонування грошового ринку. Структура грошового ринку та його інструменти. Обліковий ринок і його особливості. Міжбанківський ринок та операції, що здійснюються на міжбанківському ринку.

Тема 7. Валютний ринок

Валютні ринки: механізм торгівлі іноземною валютою. Поточні валютні операції, їх регулювання. Валютний курс, чинники, що на нього впливають. Визначення валютного курсу у короткостроковому і довгостроковому періодах. Паритет процентних ставок. Теорія паритету купівельної сили. Курс "spot". Форвардний курс. Специфіка міжнародних розрахункових операцій і умови розрахунків за зовнішньоторговельними контрактами. Визначення валюти ціни і валюти платежів. Страхування валютних ризиків. Здійснення ф'ючерсних операцій та операцій з опціонами на валютному ринку. Валютні свопи. Валютні операції центральних банків. Валютний дилінг. Механізм функціонування валютного ринку в Україні.

Тема 8. Ринок капіталів

Основи організації ринку капіталів. Кредитний ринок як складова ринку капіталів. Основні форми кредитних відносин. Кредитні рейтинги.

Тема 9. Ринок похідних фінансових інструментів

Види фінансових активів та їх інвестиційні властивості. Класифікація фінансових інструментів. Характеристика інструментів грошового ринку: іноземна валюта, короткострокові облігації, банківські депозитні сертифікати, комерційні цінні папери, казначейські векселі, банківські акцепти. Характеристика інструментів ринку капіталів: акцій, державних зобов'язань, довгострокових облігацій, заставних, іпотечних сертифікатів, Функції фондових цінних паперів. Визначення інвестиційної привабливості цінних паперів. Рейтинги фондових цінних паперів. Переваги і вади окремих видів фондових цінних паперів з точки зору емітентів та інвесторів. Похідні цінні папери (деривативи): опціони, варанти, ф'ючерсні та форвардні контракти, їх функції, порядок випуску та обігу.

Тема 10. Фондовий ринок

Структура фондового ринку: ринок акцій, ринок довгострокових боргових цінних паперів. Функціонування фондового ринку. Основні учасники фондового ринку в Україні. Первинний та вторинний фондовий ринок. Шляхи первинного розміщення цінних паперів. Біржовий та позабіржовий фондові ринки, особливості торгівлі на них. Касові та строкові операції на фондовому ринку. Умови випуску та обігу фондових деривативів. Біржова статистика та біржові індекси, їх використання для аналізу і прогнозування стану фондового ринку. Правила торгівлі на Українській фондовій біржі, умови допуску цінних паперів до котирування і продажу на біржі. Проблеми формування і розвитку фондового ринку України.

Тема 11. Цінні папери як головний інструмент фінансового ринку

Сутність цінних паперів і їх основні властивості. Класифікація цінних паперів: за формою надання капіталу; характером емітента; строком і місцем обігу; призначенням; ознакою передачі прав власності. Види цінних паперів, що обертаються на українському фондовому ринку. Поняття ринку цінних паперів. Структура фондового ринку. Сегменти фондового ринку. Основні принципи функціонування ринку цінних паперів. Учасники й професіонали фондового ринку: склад й характеристика. Регулювання діяльності на фондовому ринку. Державне регулювання ринку цінних паперів: мета; складові. Основні нормативні акти, що регулюють український ринок цінних паперів. Саморегулювання фондового ринку. Способи отримання доходу за цінними паперами.

Тема 12. Фондова біржа та біржові операції

Сутність фондової біржі, її види та функції. Правила фондової біржі. Сутність біржового ринку. Біржові фондові індекси. Рейтинги фондового ринку.

Тема 13. Інфраструктура та державне регулювання фінансового ринку

Загальна характеристика інфраструктури ринку фінансових послуг. Діяльність фондових бірж і позабіржових торговельних систем в Україні. Необхідність, цілі та форми державного регулювання ринку фінансових послуг. Функції і повноваження Національного банку України щодо регулювання ринку банківських послуг. Діяльність Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Основні проблеми і напрямки вдосконалення державного регулювання ринку фінансових послуг в Україні.

ФІНАНСИ

Тема 1. Сутність фінансів як економічної категорії

Предмет фінансової науки. Соціально-економічна сутність фінансів. Історичний характер фінансів, їх генезис. Функції фінансів. Призначення та роль фінансів в економічній системі. Фінансові ресурси. Взаємозв'язок фінансів з іншими елементами економічної системи.

Тема 2. Фінансова система України

Принципи побудови та структурні компоненти фінансової системи. Організаційні основи функціонування фінансової системи. Правові засади організації фінансових відносин.

Тема 3. Фінансова політика та фінансовий механізм

Фінансова політика як важлива складова економічної політики держави. Складові фінансової політики. Типи фінансової політики. Види фінансової політики. Поняття та склад фінансового механізму фінансового планування. Фінансовий контроль. Фінансові важелі. Державне управління фінансами в Україні. Організація фінансового контролю в державі.

Тема 4. Фінанси господарських суб'єктів

Фінанси підприємств як основа фінансової системи. Сутність та функції фінансів підприємств. Основи організації фінансів підприємств. Фінансові ресурси підприємств, їх склад і джерела формування. Прибуток підприємства: його роль, формування, розподіл та використання в умовах сучасної системи оподаткування. Особливості фінансів підприємств різних форм власності та видів діяльності. Фінанси громадських організацій, добродійних фондів.

Тема 5. Державні фінанси

Сутність і призначення державних фінансів. Еволюція поглядів на роль державних фінансів. Фінансове забезпечення виконання економічної ролі держави. Основні елементи фінансового господарства держави. Державні доходи та їх структура. Державні видатки та їх роль в економіці.

Тема 6. Податки та податкова система

Передумови виникнення і розвитку податків. Економічна сутність податків та їх функції. Розвиток наукової теорії податків. Об'єкт і суб'єкт оподаткування. Класифікація податків. Податкова система і податкова політика держави. Характеристика основних податків. Податкова політика держави. Основні напрями реформування податкової системи України.

Тема 7. Бюджет і бюджетна система

Економічна сутність та призначення бюджету. Бюджетна система України. Бюджетний процес. Склад доходів і видатків бюджету. Бюджетний

дефіцит та методи його фінансування. Місцеві бюджети - основа місцевих фінансів в Україні. України. Міжбюджетні відносини і їх регулювання.

Тема 8. Доходи і видатки державного бюджету

Сутність, джерела формування і класифікація доходів бюджету. Сутність, склад і структура видатків державного бюджету. Принципи і форми бюджетного фінансування. Бюджетний дефіцит та його вплив на розвиток економіки

Тема 9. Державні цільові фонди

Система централізованих фондів цільового призначення. Пенсійний фонд, джерела формування та напрямки використання. Пенсійна реформа в Україні та її реалізація. Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Фонд соціального страхування на випадок безробіття. Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.

Тема 10. Державний кредит і державний борг

Сутність державного боргу, причини виникнення. Структура державного боргу та механізм його формування. Управління державним боргом та його обслуговування. Державний борг України та особливості механізму його обслуговування. Вплив державного боргу на фінансове становище держави. Світовий досвід управління державним боргом.

Тема 11. Місцеві фінанси

Місцеві фінанси в економічній системі держави. Місцеві бюджети – фінансова основа місцевого самоврядування. Перспективи розвитку місцевих фінансів в Україні. Джерела доходів місцевих бюджетів. Збалансування місцевих бюджетів.

Тема 12. Формування та перспективи розвитку страхового ринку в Україні

Історичні умови виникнення, сутність та роль страхування. Принципи і функції страхування. Учасники страхових відносин. Галузі, підгалузі та види страхування. Розвиток недержавного страхування. Страховий ринок.

Тема 13. Фінансовий ринок

Сутність та функції фінансового ринку. Суб'єкти фінансового ринку, їх класифікація та функції. Інститути інфраструктури та професійні учасники. Класифікація та характеристика основних інструментів фінансового ринку.

Тема 14. Міжнародні фінанси

Сутність, функції та призначення міжнародних фінансів. Міжнародний фінансовий ринок та його структура. Міжнародні фінансові інституції

Світові фінансові центри та їх характеристика. Фінансові інструменти міжнародного ринку. Фінансова інформація на міжнародному ринку.

БАНКІВСЬКА СИСТЕМА

Тема 1. Банківська система України її суть, побудова та функції

Чому є важливим значення понять “банки” і “небанківські фінансові інститути”. Чи є однозначне визначення що таке банк в законодавстві західних країн. Що спільного в функціях комерційного і центрального банків. Які відмінності. Які функції банківської системи. Охарактеризуйте банківську систему України. Чи беруть комерційні банки участь у створенні маси грошей в обігу. Які етапи становлення пройшла банківська система України. Які операції відносять до базових операцій. Які проблеми банківської системи на сучасному етапі і назвіть напрямки реформування. Комерційні банки як базовий рівень банківської системи України. НБУ, його призначення і функції. Взаємовідносини між комерційними банками і НБУ. Яка структура банківської системи України.

Тема 2. НБУ та його діяльність

В чому головне завдання центрального банку. За якого підпорядкування центральний банк краще виконує свої функції. В чому полягає функція “банку банків”. Які установи беруть участь в емісії грошей. Для чого центральний банк купує валюту на валютному ринку. Які операції на відкритому ринку здійснюватиме НБУ, щоб зменшити грошову масу в обігу. Яка роль НБУ в розробці і реалізації грошово-кредитної політики. Функції НБУ як центрального банку. Які основні операції НБУ. Методи грошово-кредитної політики. В чому заключається робота НБУ з КБ. Роль НБУ в реалізації валютної політики. Кредитування НБУ діяльності комерційних банків.

Тема 3. Створення та організація діяльності комерційних банків

В чому специфіка формування статутного фонду КБ. Які особливості реєстрації банків іноземних держав та банків з участю іноземного капіталу. Хто здійснює керування і управління КБ. В чому суть здійснення активних і пасивних операцій. Які нормативи визначаються для комерційних банків НБУ. Які види КБ діють на фінансовому ринку. Що є відмінністю між КБ і спеціалізованими фінансовими інститутами. В чому переваги вкладень КБ в облігації порівняно з вкладеннями в позички. Проведіть умовно створення КБ. В чому суть діяльності кредитних спілок. Який порядок створення комерційних банків. Як здійснюється управління банком та яка його організаційна структура. За якими ознаками можуть бути класифіковані комерційні банки в Україні. Що таке істотна участь у банку. Які банки в Україні належать до банків з 100 % іноземним капіталом, а також визначте, в

чому полягає специфіка їх діяльності. В якому обсязі забезпечені окремі регіони України банківськими установами.

Тема 4. Формування ресурсів банківської установи

Що таке банківські ресурси. Яка їх структура. Як поділяється власний капітал. Які функції власного капіталу. Як формується статутний капітал банку у формі АТ. Що відноситься до основного капіталу. Що відноситься до додаткового капіталу. В чому необхідність створення різних фондів банків. Значення та особливості використання довгострокових зобов'язань. Як відбувається управління банківськими ресурсами на рівні держави. Призначення обов'язкових резервів. Особливості залучення та маневрування ресурсами комерційними банками. Що таке вклад. В чому суть пасивних операцій. Які види вкладів ви знаєте. Дайте характеристику вкладам до запитання. Які відмінності між строковими депозитами та вкладами до запитання. Охарактеризуйте сертифікати як види строкових вкладів. В чому переваги сертифікатів над строковими вкладами. Призначення ощадних вкладів. Які проценти банки можуть нараховувати за вкладами. Якими шляхами залучаються кошти на міжбанківському ринку.

Тема 5. Розрахунково - касові операції банків

Як відкрити поточний рахунок в національній валюті. Порядок відкриття рахунків фізичним особам. В чому особливості відкриття рахунків в іноземній валюті. Охарактеризуйте порядок закриття банківського рахунку. Оформлення картки з зразками підписів. Охарактеризуйте основні принципи здійснення безготівкових розрахунків. Які відмінності розрахункових і платіжних документів від комерційних. Який порядок здійснення розрахунків платіжними дорученнями. Розрахунки чеками та їх особливості. Види акредитивів та здійснення розрахунків за їх допомогою. В чому відмінності між простим і переказним векселем. Опишіть механізм їх дії. Види СЕП. Відкриття кореспондентських рахунків та встановлення кореспондентських відносин. Які рівні функціонування СЕП. Пояснити механізм дії внутрішньобанківської платіжної системи. Суть, призначення, умови створення МСЕП. Відмінності між платіжними і кредитними картками. Порядок розрахунків за допомогою дебетних карток і карток для оплати праці. Призначення та основні принципи здійснення касових операцій банками. Організація банками прийому грошей в касу. Організація діяльності видаткових кас. Основні вимоги до видачі коштів. Опишіть механізм видачі готівки через банкомати.

Тема 6. Операції банків з векселями

Поняття векселя. Законодавче регулювання вексельного обігу в Україні. Женевська вексельна конвенція. Простий вексель, переказний вексель, комерційний та фінансовий вексель, підроблений та дружній векселі. Економічна сутність векселя. Обов'язкові реквізити векселя та їх

зміст. Нотифікація векселя, протест по векселю. Операції банків з векселями, класифікація та їх зміст. Вексельні кредити комерційних банків. Обліковий кредит: сутність та особливості. Кредити під заставу векселів. Видача гарантій на забезпечення оплати векселів. Авалювання векселів комерційними банками. Операції банків з акцептування векселів. Інкасування векселів. Оплата векселів за дорученням клієнта (доміциляція векселів). Зберігання банками векселів.

Тема 7. Кредитні операції банків

В чому суть кредиту як економічної категорії. Що таке перерозподільча та емісійна функції кредиту. Які основні принципи банківського кредитування. За якими ознаками здійснюється класифікація кредитів. Які види банківських кредитів. Які основні коефіцієнти для використовуються для оцінки кредитоспроможності позичальника. Охарактеризуйте рахунки для здійснення кредитування. Що таке споживчий кредит. Які вимоги до заставленого майна. Охарактеризуйте кредитування під заставу цінних паперів. В чому відмінності гарантій та поручительств. Яка методика використання дебіторських заборгованостей для застави при кредитуванні. В чому суть кредитних ліній. Як використовується контокорентний кредит та овердрафт. В чому специфіка кредитування під заставу цінних паперів. Кредитування під заставу векселів. Облік векселів. В які етапи здійснюється процес кредитування. Охарактеризуйте етап подання заявки на отримання кредиту. Порядок оцінки кредитоспроможності позичальника. Укладання кредитної угоди. Права та обов'язки позичальника. Які документи необхідні для відкриття кредитування. На які цілі забороняється надавати кредити. Як здійснюється контроль за здійсненням процесу кредитування. Які основні джерела погашення кредиту.

Тема 8. Нетрадиційні банківські операції та послуги

В чому суть та необхідність проведення лізингових операцій. Які є види лізингу. Чим відрізняється фінансовий та оперативний лізинг. Які відмінності між гарантіями та поручительством. Які види посередницьких послуг надаються банком. В яких випадках банки надають консультаційні послуги. Які основні види інформаційної діяльності та інформаційних послуг надаються комерційними банками. Чому виникає необхідність надання трастових послуг. Які трастові послуги надаються: фізичним особам; юридичним особам. Обґрунтуйте необхідність використання факторингу. Поясніть механізм його проведення. Проведіть форфейтингову операцію.

Тема 9. Операції банків з цінними паперами

Ким може бути банк на ринку цінних паперів. Які основні напрямки емісійної політики та які основні операції банків по випуску цінних паперів. Який порядок здійснення емісії цінних паперів: - акцій; - облігацій; - депозитних сертифікатів. Які є моделі ринків цінних паперів. Які цілі та

напрямки інвестиційних операцій банків. Які особливості надання ломбардного кредиту. Вимоги до цінних паперів як об'єкта застави. В чому суть операції "РЕПО". Що включає в себе фінансове посередництво. Як здійснюється діяльність банків по управлінню цінними паперами. Які операції з цінними паперами здійснюють банки при обслуговуванні їх обігу.

Тема 10. Банківські інвестиції

Економічна суть, практичний зміст і призначення інвестиційної діяльності комерційних банків. Відмінні риси інвестиційних операцій від позичкових. Інвестиційний ризик як протиріччя між ліквідністю і прибутковістю. Види ризиків, які враховуються при здійсненні інвестиційної діяльності (кредитний, процентний, ринковий). Диверсифікація як один із методів зменшення ризиків, пов'язаних з інвестиційними операціями. Економічний зміст банківської інвестиційної політики і принципів її розробки. Критерії, що впливають на вибір інвестиційної політики: ліквідність, рівень доходності, величина банківських процентних ставок. Два види інвестиційної стратегії банку: пасивна і агресивна.

Тема 11. Операції банків в іноземній валюті

Здійснення розрахунків в іноземній валюті. Фінансування експортно-імпортних угод. Посередницькі операції комерційних банків з іноземною валютою. Фінансування експортно-імпортних угод.

Тема 12. Забезпечення фінансової стійкості банку

Суть фінансової звітності банку. Баланс комерційного банку, його склад і структура. Джерела доходів ті видатків банку.

Порядок визначення кінцевого фінансового результату банку за звітний період і за рік.

Порядок розподілу і використання прибутку, отриманого комерційним банком за звітний період.

Фінансова звітність банку. Управління активами і пасивами. Ліквідність балансу, норма ліквідності, фактори, що впливають на ліквідність та платоспроможність банку.

Збалансованість активів і пасивів балансу банку. Показники ліквідності та платоспроможності банків. Коефіцієнти ліквідності банків.

ГРОШІ І КРЕДИТ

Тема 1. Сутність і функції грошей

Необхідність грошей у ринковій економіці. Сутність грошей. Гроші як загальний еквівалент. Еволюція форм грошей у процесі розвитку товарообміну. Перехід ролі грошей до благородних металів. Причини відмови від системи золотого стандарту. Демонетизація золота. Сутність і призначення функцій грошей. Функція – міра вартості. Функція – засіб обігу.

Функція – засіб нагромадження. Соціально-економічні наслідки пониження ролі товарно-грошових відносин. Роль грошей в економіці й соціальній політиці.

Тема 2. Теорія грошей

Металева теорія грошей. Номіналістична теорія грошей. Кількісна теорія грошей. Трансанційний та кембриджський варіанти кількісної теорії грошей. Кейнсіанська теорія грошей та грошово-кредитного регулювання. Монетарнім, Марксистська теорія грошей.

Тема 3. Роль грошей у ринковій економіці

Історичні традиції державотворення і формування національної грошової системи та грошової одиниці в Україні. Походження слова «гривна». Роль держави в еволюції грошей. Роль грошей у ринковій економіці. Місце грошово-кредитної політики в механізмі державного регулювання економіки. Роль та призначення грошей у забезпеченні сталого розвитку економіки. Новітні механізми використання грошей в умовах розвитку інтеграційних процесів.

Тема 4. Грошовий обіг та грошові потоки

Грошовий обіг, його структура. Єдність сфер обігу грошових коштів – безготівково грошового обігу та обігу готівки. Безготівковий грошовий обіг як складова частина сукупного обігу. Безготівкові розрахунки – основа безготівкового грошового обігу. Принципи безготівкових розрахунків. Види рахунків. Розрахунки платіжними вимогами (акцептна форма). Розрахунки платіжними дорученнями. Розрахунки чеками. Види чеків. Акредитивна форма розрахунків. Розрахунки шляхом взаємних вимог. Способи платежів. Джерела платежів. Контроль за дотриманням основних принципів в організації безготівкових розрахунків. Готівковий оборот і грошовий обіг. Закони грошового обігу.

Тема 5. Грошовий ринок

Поняття і функції фінансового ринку. Канали прямого та опосередкованого фінансування. Основні групи учасників фінансового ринку. Гроші як об'єкт купівлі-продажу. Вартість грошей. Купівельна вартість грошей як вираз їх вартості. Вартість грошей, що нагромаджуються. Ставка відсотка. Номінальна та реальна ставки відсотка і співвідношення між ними. Вартість грошей і час. Вартість грошей з урахуванням фактора ризику. Складові фінансового ринку. Ринок грошей і ринок капіталів. Характеристика основних інструментів ринку позичкових капіталів, ринку цінних паперів та валютного ринку. Рівновага на грошовому ринку. Кейнсіанські та монетаристські моделі рівноваги на грошовому ринку.

Тема 6. Механізм формування пропозиції грошей та грошово-кредитна політика

Попит на гроші та його взаємозв'язок зі швидкістю грошового обігу. Фактори, що впливають на попит грошей. Графічне зображення попиту на гроші та його залежність від різних показників. Економічна сутність пропозиції грошей на мікро- та макрорівні. Визначення впливу надмірної пропозиції грошей на інфляцію. Грошово-кредитна політика та її інструменти. Цілі та типи грошово-кредитної політики. Існуючі підходи до вибору грошово-кредитної політики. Фіскально-бюджетна політика та її значення для економіки нашої держави. Проблема монетизації бюджетного дефіциту.

Тема 7. Грошові системи

Сутність і типи грошових систем. Елементарні грошові системи. Грошова одиниця. Масштаб цін. Види грошових знаків. Емісія грошей в організації емісійних операцій. Вилючення грошей з обігу. Планування грошового обігу. Касовий план. Валютний курс. Паперові й кредитні гроші, закономірності їх обігу. Грошова система України.

Тема 8. Інфляція та грошові реформи

Сутність, форми прояву та закономірності розвитку інфляції. Причини інфляції. Інфляція попиту та інфляція витрат. Економічні та соціальні наслідки інфляції. Вплив інфляції на інвестиції та розвиток виробництва. Інфляція та економічний цикл. Державне регулювання інфляції. Антиінфляційна політика. Особливості інфляції в Україні в перехідний період. Сутність грошових реформ. Види грошових реформ та способи їх класифікації. Особливості проведення грошової реформи в Україні. Багатофакторність, багатоцільове спрямування та довготривалість грошової реформи в Україні. Порядок випуску гривні в оборот у вересні 1996 р.

Тема 9. Валютний ринок і валютні системи

Поняття валютної системи. Еволюція валютних відносин. Види валютних систем: національна, регіональна, світова. Елементи валютних систем. Сучасна світова валютна система і її інститути. Міжнародні ліквідні ресурси. Розвиток європейської валютної системи. Поняття валюти та валютного курсу. Функції валютного курсу. Види і конвертованість валюти. Валютний ринок. Поняття і види валютних операцій. Валютні ризики. Валютне регулювання і валютний контроль. Завдання і методи валютного регулювання. Механізми регулювання валютного курсу. Валютна інтервенція, девальвація, ревальвація, котирування валют. Платіжний баланс.

Тема 10. Сутність і функції кредиту

Необхідність кредиту. Кругообіг і оборот фондів підприємств. Матеріальна основа кредиту. Кредитор. Одержувач позики. Стадії руху кредиту. Позиковий фонд і його структура. Ресурси кредитування. Принципи

кредитування. Ринок кредитних ресурсів і його структура. Біржові фондові операції. Поняття функції кредиту. Перерозподільна функція кредиту. Функція заміщення. Закон кредиту. Закон рівноваги між ресурсами, що звільняються і перерозподіляються на засадах зворотності. Закон збереження позиченої вартості. Закон тимчасового характеру функціонування кредиту.

Тема 11. Форми, види і роль кредиту в ринковій економіці

Поняття форми кредиту, види й методи кредитування. Банківський кредит. Порядок надання банківського кредиту підприємствам, організаціям, приватним особам. Поняття кредитоспроможності одержувача позики, ліквідності балансу. Коефіцієнт покриття. Коефіцієнт ліквідності. Ліквідні кошти. Заборгованості. Комерційний кредит. Лізинг. Державний кредит. Міжгосподарський кредит. Споживчий кредит. Міжнародний кредит.

Тема 12. Теоретичні засади процента

Сутність і призначення позикового проценту. Процентні ставки. Диференційований підхід при кредитуванні. Кредитні пільги. Кредитні санкції. Рівень позикового проценту комерційних банків. Поняття марки. Стимулююча роль позикового проценту. Перспективи процентної політики.

Тема 13. Фінансове посередництво грошового ринку

Сутність, призначення та види фінансового посередництва. Банки як провідні суб'єкти фінансового посередництва. Сутність та функції банків.

Банківська система. Поняття банківської системи, її цілі та функції. Специфічні риси банківської системи. Принципи побудови банківської системи. Особливості побудови банківської системи в Україні.

Небанківські фінансово-кредитні установи. Схожість та відмінність їх діяльності і діяльності банків. Види та характеристика основних видів небанківських фінансово-кредитних установ: страхових компаній, пенсійних фондів, інвестиційних фондів та ін.

Тема 14. Центральні банки в системі монетарного та банківського управління.

Призначення, статус та основи організації центрального банку. Незалежний статус центрального банку, його значення та форми реалізації.

Операції центрального банку. Характеристика емісійної операції, операцій банку банків, банківського регулювання та нагляду фінансового агента уряду, провідника монетарної політики.

Походження та розвиток центральних банків. Чинники, що зумовили появу центральних банків. Особливості розвитку центральних банків Англії, США. Створення Європейської системи центральних банків.

Становлення центрального банку в Україні. Його структура, статус та органи управління.

Тема 15. Теоретичні засади діяльності комерційних банків

Призначення комерційних банків в умовах ринкових відносин. Вибір банку для обслуговування. Активні та пасивні операції банків. Розрахунково-касове обслуговування і операції банків з векселями. Кредитні послуги банків як вид банківських послуг. Система і механізм банківського кредитування. Функції і види банківського кредиту. Характеристика депозитних, депозитарних, інвестиційних, консультаційних та інших послуг банків.

Тема 16. Міжнародні фінансово-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною.

Міжнародний валютний фонд. Організація та функціональне призначення МВФ. Напрямки співпраці МВФ з країнами колишнього СРСР, у тому числі з Україною. Група Світового банку. Основи організації, структура та призначення Світового банку. Форми співпраці структур Світового банку з Україною. Регіональні міжнародні кредитно-фінансові інституції. Створення та призначення Чорноморського банку торгівлі та розвитку. Європейський банк реконструкції та розвитку. Порядок створення, призначення і функції ЄБРР. Напрямки співробітництва з Україною.

Банк міжнародних розрахунків. Необхідність та порядок створення БМР. Функції банку. Роль БМР у розвитку міжнародного співробітництва у валютно-кредитній сфері.

СТРАХУВАННЯ

Тема 1. Сутність, принципи і роль страхування. Класифікація страхування

Історичні передумови виникнення страхування. Необхідність та зміст страхування. Страхування як економічна категорія. Страховий ризик. Суб'єкти та об'єкти страхування. Обов'язки страховиків та страхувальників. Функції та принципи страхування. Роль та значення класифікації в страхуванні. Класифікація страхування. Класифікація за об'єктами. Галузі, підгалузі страхування. Історичні та юридичні аспекти страхування. Види та форми страхування. Обов'язкове та добровільне страхування. Страхова термінологія.

Тема 2. Страхові ризики та їх оцінювання

Поняття ризику. Основні характеристики ризику. Рівень ризику. Частота ризику й розмір шкоди. Керування ризиком. Роль ризик-менеджменту у виявленні, розпізнаванні, ідентифікації та визначенні методів впливу на ризик. Виключення ризику. Активне й пасивне запобігання ризику. Суб'єктивні й об'єктивні ризики. Матеріальні й нематеріальні ризики. Чисті й спекулятивні ризики. Фундаментальні й часткові ризики. Визначення

страхового ризику. Ознаки страхового ризику. Специфіка ризиків у страхуванні майна, відповідальності в особистому страхуванні. Оцінка ризику й визначення доцільності його страхування. Критерії визначення ціни страхування. Структура й основи розрахунку страхових тарифів.

Тема 3. Страховий ринок. Державне регулювання страхової діяльності

Зміст та структура страхового ринку. Страхові товариства. Страхові агенти та страхові брокери. Функції та права Уповноважений орган у справах нагляду за страховою діяльністю. Внутрішня система та зовнішнє середовище страхового ринку. Становище та розвиток страхового ринку в Україні. Організація і регулювання страхової діяльності в Україні. Ліцензування страхової діяльності. Правове забезпечення страхування. Органи державного нагляду за страховою діяльністю. Напрямки вдосконалення державної політики в галузі страхування.

Тема 4. Майнове страхування

Суть, значення та необхідність майнового страхування. Особливості страхування основних і оборотних фондів. Об'єкти в майновому страхуванні. Порядок укладання договорів страхування, їх види. Страхова відповідальність в майновому страхуванні. Страхова оцінка майна, її види. Обчислення страхових платежів. Страхові тарифи. Страхові періоди. Страхування матеріальних активів при їх переміщенні. Страхування вантажів. Добровільне страхування домашнього майна громадян.

Тема 5. Особисте страхування

Страхування життя і його основні види. Змішане страхування життя. Довічне страхування. Страхування до одруження. Страхування пенсій (ренти). Обов'язкові види страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Страхування від нещасних випадків на транспорті, військовослужбовців і працівників ризикових професій. Добровільне індивідуальне й колективне страхування від нещасних випадків. Медичне страхування. Суб'єкти й об'єкти страхування. Умови обов'язкового медичного страхування. Добровільне медичне страхування.

Тема 6. Страхування відповідальності

Зміст страхування відповідальності. Страхування заборгованості, страхування відповідальності перед третіми особами. Вплив окремих факторів на можливості і обсяг витрат страхових сум. Обмеження страхової відповідальності. Необхідність документального доведення факту настання страхового випадку. Страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів. Страхування професійної відповідальності. Страхування кредитних ризиків. Тема 7. Перестраховування і співстраховування. Сутність і роль перестраховування. Методи перестраховування. Форми

перестраховання. Механізм дії перестраховання.

Тема 7. Страхова організація. Доходи, витрати та прибуток страховика. Фінансова надійність страхових організацій

Класифікація страхових компаній. Основні етапи створення страхових компаній. Стратегія страхової компанії. Ресурси страхової компанії. Управління страховою компанією. Доходи та витрати страхової компанії. Формування та розподіл прибутку страховика. Оподаткування прибутку страховика. Фінансова стійкості та стабільність страховика. Показники ліквідності та платоспроможності. Інвестиційна політика страховика.

3. Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів

Для успішного засвоєння освітньо-професійної підготовки магістра за скороченим терміном навчання абітурієнти повинні мати освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста та здібності до оволодіння знаннями, вмінням і навичками в галузі природничо-наукових, загальноекономічних та конкретно-економічних наук.

Відбір студентів для зарахування здійснюється на конкурсній основі.

4. Порядок проведення фахового вступного випробування

Вступні випробування охоплюють фахові предмети, які передбачені навчальними планами освітнього ступеня «Магістр», спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування» та складаються із тестових завдань з наступних дисциплін: фінансовий ринок, фінанси, банківська справа, гроші і кредит, страхування.

5. Структура екзаменаційного білета

Завдання для вступного фахового випробування для здобуття освітнього ступеня «Магістр» на основі освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр.

- номер варіанту;
- тестові завдання з дисципліни «Фінансовий ринок» (5 тестів)
- тестові завдання з дисципліни «Фінанси» (5 тестів)
- тестові завдання з дисципліни «Банківська справа» (5 тестів)
- тестові завдання з дисципліни «Гроші і кредит» (5 тестів)
- тестові завдання з дисципліни «Страхування» (5 тестів)
- шкала оцінювання за 100 бальною шкалою (від 100 до 200 балів)

6. Критерії оцінювання вступного фахового випробування

За результатами вступних випробувань проводиться оцінка рівня фахових знань за наступними критеріями:

Критерії оцінки результатів тестування:

Завдання	Бали
Тестові завдання з фінансового ринку (1-5)	по 4 бали за кожний
Тестові завдання з фінансів (1-5)	по 4 бали за кожний
Тестові завдання з банківської справи (1-5)	по 4 бали за кожний
Тестові завдання з гроші і кредит (1-5)	по 4 бали за кожний
Тестові завдання з страхування (1-5)	по 4 бали за кожний
Максимальна кількість балів 200	

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВИХ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

Відповідність результатів вступного фахового випробування вступників значенням 5-ти бальної національної шкали

Оцінки (бали) за шкалою вступного фахового випробування		Оцінка зі вступного фахового випробування за чинною національною шкалою
Тестовий контроль		
% правильних відповідей	бали	
90-100	180-200	«відмінно»
75-89	150-179	«добре»
60-74	100-149	«задовільно»
0-59	0-99	«незадовільно»

Шкала оцінювання фахових вступних випробувань від 100 до 200 балів, кожне запитання 4 бали.

7. Рекомендована література**ФІНАНСИ****Основна**

1. Базилевич В.Д., Шелудько В.М., Вірченко В.В. Фондовий ринок: підручник : у 2 кн. — Кн. 1. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ: Знання. 2015. 621 с.
2. Аранчій В.І., Чумак В.Д., Бражник Л.В. Фінанси підприємств навч. Посіб 2-ге видання. Полтава. РВ ПДФФ. 2018. 350 с.
3. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури. 2018. 292 с.
4. Буряк П. Ю., Жихор О. Б., Карпінський Б. А. Фінанси: курс для фінансистів : підруч. для студ. вузів. М-во освіти і науки України, Львівська державна фінансова академія. Київ: Хай-Тек Прес. 2010. 527 с.
5. Вдовенко Л.О., Сушко Н.М., Фаюра Н.Д. Фінанси .Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури 2010 .148 с.
6. Венгер В.В. Фінанси: навч. посібник. М-во освіти і науки України, Київський екон. ін-т менеджменту "ЕКОМЕН". Київ: ЦУЛ. 2009. 427 с.
7. Волохова І. С., Шикіна Н. А., Волкова О. Г. Фінанси: навчальний посібник. Харків: Видавництво «ПромАрт», 2018. 262 с.
8. Гораль Л. Т., Спасів Н. Я., Мартинюк В. Ф., Маринчак Л. Р. Місцеві фінанси: навчальний посібник. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ. 2015. 350 с.

9. Журавльова І. В., Гаврильченко О. В., Полтініна О. П. Фінанси: навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця. 2017. 330 с.
10. Колісик М.К. Маслак О.О., Романів Є.М. Фінансовий ринок: Навч. Львів: Видавництво Національного університету. Львівська політехніка. 2004. 192 с.
11. Кушнір Т.Б. Економіка і організація біржової торгівлі: Навч. посібник: 2-е вид., стереотипне. Харків: Консул. 2004. 216 с.
12. Солодкий М.О., Резнік Н.П., Яворська В.О. Основи біржової діяльності: навчальний посібник. Київ: ЦП Компрінт. 2017. 450 с.

Допоміжна

1. Бігдан І.А., Лачкова Л.І., Лачкова В.М., Жилякова О.В. Фінансовий менеджмент: елект. навч. посібник. Харків:ХДУХТ. 2017. 197 с.
2. Бланк А.И. Основы инвестиционного менеджмента. В 2 т. Київ: Эльга-Н, Ника-Центр, 2001.
3. Вдовенко Л.О., Янчук В.І., Фаюра Н.Д., Мараховська Т.М. Фінансово-кредитний механізм діяльності підприємств: теорія та практика: Колективна монографія. ВНАУ 2012. 182 с.
4. Грідчина А.В. Корпоративні фінанси (зарубіжний досвід і вітчизняна практика): Навч. посібник. Київ: МАУП. 2002. 232 с.
5. Дема Д. І., Дорохова Л. М., Віленчук О. М. Фінансовий менеджмент: підручник Житомир: ЖНАЕУ. 2018. 320 с.
6. Ігнат'єва І. А. Гарафонова О. І. Корпоративне управління: підручник. Київ: Центр учбової літератури. 2013. 600 с.
7. Лытнев О. Курс лекций «Основы финансового менеджмента». <http://www.cfin.ru/finanalysis>.
8. Нікбахт Е. Гроппелі А. Фінанси (Пер. з англ.) Київ: Вік, Глобус, 1992. 383 с.
9. Романишин В., Уманів Ю.Центральний банк і грошово-кредитна політика Навчальний посібник. Київ. Атіка. 2005. 478 с.
10. Рязанова Н.С. Фінансове рахівництво: Навч. посібник. Київ: Знання-Прес, 2002. 246 с.
11. Сазонець І. Л. Інвестування: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 312 с. 58.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека економіста. – Режим доступу: [http:// www.library.if.ua](http://www.library.if.ua)
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. - Режим доступу: rada.gov.ua
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. - Режим доступу: kmu.gov.ua
4. Офіційний сайт Міністерства економіки України. - Режим доступу: me.gov.ua
5. Офіційний сайт Держкомстату України. - Режим доступу: ukrstat.gov.ua
6. Офіційний сайт Національного банку України. - Режим доступу: bank.gov.ua

7. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.
- Режим доступу: <http://www.nssmc.gov.ua/>
8. Офіційний сайт Міністерства фінансів. - Режим доступу:
<http://www.minfint.gov.ua>
9. Офіційний сайт Світового банку. - Режим доступу:
<http://www.worldbank.org.ru>
10. Фінансовий ринок. – Режим доступу: [http:// www.finmarket.info](http://www.finmarket.info)

ГРОШІ І КРЕДИТ

Основна навчально-методична

1. Александрова, М. М. С. О. Маслова Гроші. Фінанси. Кредит: Навч. посіб. для студ. Вузів. К.: ЦУЛ. 2002. 335 с.
2. Александрова М. М. С.О Маслова Гроші. Фінанси. Кредит: Навчальний посібник. Міністерство освіти і науки України. 2-е вид. перероб. і доп.. К.: ЦУЛ, 2002. 337 с.
3. Алексєєв, І. В., Колісник М.К. Гроші та кредит: навч. посіб. К.: Знання. 2009. 253 с.
4. Банківська діяльність у сфері інвестицій: проблеми розвитку, напрями вдосконалення, механізми управління: монографія. М.А.Вознюк, Б.І.Пшик, В.В.Рисін та ін. за ред. Б.І.Пшика. К.: УБС НБУ. 2015. 398 с.
5. Банківська система. Підручник Реверчук С. К. та ін.; за ред. д-ра екон. наук, проф. С. К. Реверчука ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2013. 497 с
6. Вдовенко, Л. О. Гроші та кредит: практикум: навч. посіб. 2010. - 183 с.
7. Габбард Р. Глен. Гроші, фінансова система та економіка. підруч. пер. з англ.; наук. ред. пер. М. Савлук, Д. Олесневич. К. КНЕУ. 2004.
8. Гриньова, В.М. Гроші і кредит: Навчальний посібник Х.: ІНЖЕК, 2003. 208 с.
9. Гроші та кредит (практикум) : Навчальні посібники. Міністерство освіти і науки України І.П. Булеєв, С.Т. Пілецька, Т.Ю. Коритько, А.В. Гаврікова. К.: ЦУЛ, 2007. 117 с.
10. Гроші та кредит. Підручник. Тернопіль: Карт-бланш, 2000. 510 с.
11. Гроші та кредит : Курс лекцій з навчальної дисципліни. С.І. Кручоек, В.М. Алексійчук, Ю.І. Ляшенко та ін. За ред. С.І. Кручка. К.: ДІА. 2000. 132 с.
12. Гроші та кредит : навч. посіб. І. В. Алексєєв, М. К. Колісник, О. Й. Вівчар, П. Г. Ільчук, І. Ю. Кондрат. Національний університет "Львівська політехніка". Львів: Львівська політехніка. 2004. 168 с.
13. Гроші та кредит : навч. посібник для студ. вищ. навч. Закладів. м-во освіти і науки України С.Б. Ільїна, В.П. Шило, В.І. Кисла, Н.І. Шрамкова. К.: Професіонал, 2007. 363с.

14. Гроші та кредит : підруч. для студ. Вуз. ред. М.І. Савлук. КНЕУ. 3-тє вид., перероб. і доп . К.: КНЕУ. 2004. 597 с.
15. Гроші та кредит : підручник за ред. Б.С. Івасіва НБУ. Мін. освіти і науки України. Тернопільська академія нар. гос-ва. Тернопіль: Карт-бланш. 2000. 510 с.
16. Гроші та кредит : підручник за заг. ред. М.І.Савлука. М-во освіти і науки України. КНЕУ. К. 2001. 602 с.
17. Гроші та кредит : підручник за ред. М. І. Савлука; М. І. Савлук, А. М. Мороз, М.Ф. Пуховкіна, І. М. Лазепко. М-во освіти і науки України. КНЕУ. - 3-тє вид., перероб. і доп . - К. 2002. 598 с.
18. Гроші та кредит. Підручник О. В. Дзюблюк, Б. П. Адамик, Г. Р. Балянт [та ін.], за ред. О. В. Дзюблюка. Тернопіль. ТНЕУ. 2018. 892 с.
19. Гроші та кредит: підручник за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. Тернопіль. ТНЕУ. 2018. 892 с.
20. Гроші, банки та кредит: у схемах і коментаріях : навч. посіб. для студ. вузів за ред. Б.Л. Луців. М-во освіти і науки України, ТАНГ. - 3-є вид. Тернопіль. Карт-бланш. 2004. 219 с.
21. Гроші, банки та кредит: у схемах і коментаріях. Навч. посібник для студ. Вуз. Ред. Б.Л. Луців. Тернопіль. Карт-бланш. 2000. 225 с.
22. Грошово-кредитна політика в Україні. В.С. Стельмах, А.О. Єпіфанов, Н.І. Гребенник, В.І. Міщенко. Ред. В.І. Міщенко. 2-є вид., перероб. і доп. К. Знання. 2003. 421 с.
23. Демківський, А.В. Гроші та кредит: навч. посібн. для студ. вуз К. ДАКОР. 2007. 527 с.
24. Демківський, А.В. Гроші та кредит: навч. посібн. для студ. вузів К. ДАКОР, 2005. 528 с.
25. Дмитренко, М.Г Кредитування і контроль: навч.-метод. посіб.(у схемах і коментаріях). К. Кондор. 2005. 296 с.
26. Загородній, А.Г. Кредитування: Термінологічний словник. К. Кондор. 2007. 168 с.
27. Івасів, Б.С. Гроші та кредит: підручник. М-во освіти і науки України. НБУ. ТНЕУ. 3-є вид. перероб. і виправл.. Тернопіль. Карт-бланш. 2008. 528 с.
28. Інфляція та фінансові механізми її регулювання: моног. А. І. Даниленко, О. І. Петрик, Н. М. Шелудько та ін. К. : Ін-т екон. та прогнозув. НАН України. 2007.
29. Історія грошей і банківництва : Підручник. І.Г. Скоморович, С.К. Реверчук, Я.Й. Малик і ін..Міністерство освіти і науки України. К. Атіка. 2004. 340 с.
30. Коваленко, В.В. Центральний банк і грошово-кредитна політика: навч.-метод. посібник для самостійного вивч. Дисципліни.Суми. Унів. Книга. 2009. 222 с.
31. Коваленко Д. І. Гроші та кредит: теорія і практика: навч. посіб. М-во освіти і науки, молоді та спорту України. Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. К. Каравела. 2012. 359 с.

32. Козловський С.В. Макроекономічне моделювання та прогнозування валютного курсу в Україні: Монографія. Вінниця: КНИГА. ВЕГА. 2005. 240 с.
33. Колесников О.В. Історія грошей та фінансів: Навчальний посібник. 2-ге вид. випр. і доп.. К. ЦУЛ. 2008. 140 с.
34. Косова Т. Д. Центральний банк і грошово-кредитна політика : навч. посіб. Донецький нац. ун-т екон. і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. К. Центр уч. л-ри. 2011.
35. Кочетков В.М Гроші та кредит: Навчально-методичний посібник 2-е изд. . К. Вид-во Европ. ун-ту. 2002. 84 с.
36. Кочетков В.Н. Организация лизинговых операций. Издание второе, стереотипное. К. Европейский ун-т финансов, информационных систем, менеджмента и бизнеса. 2000. 103 с.
37. Круш П. В. Інфляція: суть, форми та оцінка : навч.посіб. К. : Центр уч. л-ри. 2010.
38. Кузнецова С. А. Банківська система. навч. посіб. К. «Центр учбової літератури». 2014. 400 с.
39. Лагутін В. Д Гроші та грошовий обіг. навч. посіб. 2-е вид., перероб. і доп.. К. Знання. 1999. 181 с.
40. Лагутін В. Д. Гроші та грошовий обіг. навч. посіб. 5-е вид., стер. К. Знання. 2003. 199 с.
41. Лагутін В. Д. Гроші та грошовий обіг. Навчальний посібник. 5-те вид., стер..К. Знання. 2003. 199 с.
42. Лагутін В.Д. Кредитування: теорія і практика: навч. посіб. 3-те видання, перероб. і доп. . К. Знання. 2002. 215 с.
43. Лагутін В.Д. Кредитування: теорія і практика: Навчальний посібник. К. Знання. 2001. 215 с.
44. Лютий І.О. Грошово-кредитна політика в умовах перехідної економіки: монографія. К. Атіка. 2000. 240 с.
45. Михайловська І.М. Гроші та кредит: навч. посібник Львів. Новий Світ 2000. 2007. 431 с.
46. Мозговий О.М. Фондовий ринок. навч. посібн. для студ. Вузів. М-во освіти України. КНЕУ. К. КНЕУ. 1999. 316 с.
47. Олійник О.М. Довгострокове кредитування населення в Україні: монографія К. Логос. 2008. 155 с.
48. Петрашко Л.П. Валютні операції: Навчальний посібник. М-во освіти і науки України. Київський нац. економ. ун-т. К. 2001. 204 с.
49. Прядко В. В. Історія грошей і кредиту. підруч. для студ. ВНЗ. М-во фінансів України, Буковин. держ. фін. акад. К. Кондор, 2009.
50. Рисін В.В. Реалізація ресурсної політики банків в умовах фінансової нестабільності. монографія К. УБС НБУ. 2012. 390с.
51. Рисін В.В. Формування та розміщення довгострокових ресурсів банків в Україні. Монографія. К. УБС НБУ. 2008. 234 с.

52. Рисін, В.В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн. навч. посіб. для вузів. М-во освіти і науки України. НБУ. Львівський банківський ін-т. Львів. 2001. 192 с.
53. Румянцева Г. І. Гроші та кредит у тестах та задачах. навч. посіб. Нововолинськ. Міська друкарня. 2016. 127с.
54. Рябинина Л.Н. Деньги и кредит: учеб. пособ. Одесский государственный экономический ун-т. 2-е вид. перероб. і доп..К. ЦУЛ. 2008. 601 с.
55. Старинський, М.В. Правове регулювання відносин у сфері випуску та обігу цінних паперів в Україні: навч. посіб. для студ. вищ. навч. заклад. Суми. Унів. Книга. 2007. 405 с.
56. Стечишин Т. Б. Банківська справа. навч. посіб. Тернопіль. ТНЕУ. 2018. 403 с.
57. Теорія і практика грошового обігу та банківської справи в умовах глобальної фінансової нестабільності. монографія. О. В. Дзюблюк, М. Д. Алексеєнко, В. В. Корнеєв. Тернопіль. Осадца Ю. В. 2017. 298 с
58. Щетинін А. І. Гроші та кредит. підруч. 3-тє вид., перероб. і доп.. К. ЦУЛ. 2008. 432 с.
59. Щетинін А.І. Гроші та кредит. підруч. для студ. Вузів. М-во освіти і науки України. К. ЦУЛ. 2005. 432 с.
60. Щетинін А.І. Гроші та кредит. Підручник для студентів вузів. Міністерство освіти і науки України. К. ЦУЛ. 2006. 432 с.

Додаткова

1. O. Polova, O. Ruda Theoretical aspects of innovative technologies in management of AIC. Modern Technologies in Economy and Management. Collective Scientific Monograph: The Academy of Administration in Opole, 2019. Pp.110 - 117
2. Ruda O.L. O.L.Polova Providing the insurance companies” financial security. III International Scientific Conference “ General question of world science” (30 November 2017, Luxembourg 2017). Ed.SIC “LJournal”,2017, p. 71 – 75
3. Мишкін, Ф.С. Економіка грошей, банківської справи і фінансових ринків. К. Основи. 1998. - 964 с.
4. Мошенский С.З. Эволюция векселя. монограф. К. Планета-друк. 2005. 446 с.
5. Руда О.Л. Депозити – основа формування залучених ресурсів банку. Міжнародна науково-практична Інтернет конференція "Актуальні питання реформування економіки країни" (28 вересня 2017р., м. Тернопіль). Тернопіль. 2017. С. 55 – 58
6. Руда О.Л. Конкурентоспроможність банків на ринку надання банківських послуг. Економіка та держава. 2018. № 4. С. 58 – 61.
7. Руда О.Л. Конкурентоспроможність ринку зерна. Міжнародна наукова інтернет-конференція «Інформаційне суспільство: технологічні, економічні та технічні аспекти становлення». м. Тернопіль. 11 грудня 2018 р.

8. Руда О.Л. Кредит як підґрунття взаємовідносин підприємств та комерційних банків. Інвестиції: практика та досвід. 2018. № 9. С. 22 – 25.
9. Руда О.Л. Маркуш К.Г. Теоретико-методологічні основи депозитної політики комерційного банку. Міжнародна науково-практична інтернет-конференція економічного спрямування. «Світ економічної науки». м. Тернопіль. 29 жовтня 2018 р. С. 104 – 106.
10. Руда О.Л. Міжбанківське кредитування та його роль у банківській діяльності. Міжнародна науково-практична конференція "Актуальні питання економіки, фінансів, обліку та управління"(29 вересня 2017 р, м. Полтава.). Полтава: ЦФЕНД. 2017. С. 133 – 135.
11. Руда О.Л. Особливості формування ресурсної бази банків України. IV Міжнародна науково-практична конференція “Стратегія розвитку України: економічний та гуманітарний виміри» (Київ, 17 жовтня 2017 р.. – Київ, 2017. – С. 214 - 218)
12. Руда О.Л. Стан розвитку сучасного ринку цінних паперів в Україні. Ефективна економіка. 2017. № 11.
13. Руда О.Л. Становлення іпотечного кредитування в Україні. Ефективна економіка. 2018. № 5. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua>
14. Руда О.Л. Сучасний стан банківської системи України та її конкурентоспроможність. Ефективна економіка. 2019. №4. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua>
15. Руда О.Л. Сучасний стан діяльності небанківських кредитних установ в Україні. Причорноморські економічні студії. Випуск 39. Ч 2. 2019. С. 84 – 88.
16. Руда О.Л. Турчик М.М. Організація банківського кредитування малого та середнього бізнесу в Україні. Ефективна економіка. 2018. №10. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua>
17. Руда О.Л. Турчик М.М. Теоретичні аспекти банківського кредитування малого та середнього бізнесу. Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Тридцять перші економіко-правові дискусії». м. Львів. 31 жовтня 2018 р. С. 98 – 100.
18. Руда О.Л., Маркуш К.Г. Депозитна політика банку та механізм її реалізації. Економіка та держава. 2018. № 11. С. 81 – 84.
19. Руда О.Л., Сучасні тенденції на ринку банківських послуг в Україні та їх вплив на фінансову діяльність банківської системи. Агросвіт. 2019. № 9. С. 25– 31.
20. Фінанси. Грошовий обіг. Кредит : Навчальний посібник В.А. Предборський, Ю.О. Тараненко, А.М. Стовбчатий та ін.; Національна Академія Внутрішніх Справ України. К. Фенікс. 2000. 496 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.

3. Офіційний сайт Державної служби статистики України.
URL:<http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Офіційний сайт Національного банку України.
URL:<http://www.bank.gov.ua>
5. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL:<http://www.nssmc.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Міністерства фінансів.
URL:<http://www.minfint.gov.ua>
7. Офіційний сайт Світового банку. URL:<http://www.worldbank.org.ru>

БАНКІВСЬКА СИСТЕМА

Основна нормативно-довідкова

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV Про банки і банківську діяльність. Закон України № 2121-III від 07.12.2000 Відомості Верховної Ради України. 2001. № 5-6. С.30 .
2. Про заставу Закон України від 02.10.92 № 2654-XII. ВВР. -1992. - № 47.
3. Про Національний банк України. Закон України № 679-XIV від 20.05.1999 Відомості Верховної Ради України. 1999. № 29. С.238.
4. Про державне регулювання ринку цінних паперів. Закон України від 30 жовтня 1996 року № 448/96-ВР.
5. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV.

Основна навчально-методична

1. Банківська діяльність у сфері інвестицій: проблеми розвитку, напрями вдосконалення, механізми управління: монографія. М.А.Вознюк, Б.І.Пшик, В.В.Рисін. К. УБС. НБУ. 2015. 398 с.
2. Банківська система. Підручник. за ред. д-ра екон. наук, проф. С. К. Реверчука. Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів. ЛНУ ім. Івана Франка. 2013. 497 с
3. Банківська справа. навч. посіб. Н. Д. Фаюра, Т. О. Мулик, О. М. Чухно, В. О. Ключковська. М-во аграр. політики України. ВНАУ. Вінниця. РВВ ВНАУ. 2010. 192 с.
4. Банківська справа та основи митного регулювання в Україні. Навч. посібник для студ. Вузів. Ред. С.М. Фролов. Суми. Університетська книга. 2003. 262 с
5. Банківська справа. Навч. посіб. За ред. Р.І. Тиркала. М-во освіти і науки України. ТАНГ. Тернопіл.: "Карт - бланш". 2001. 313 с.
6. Банківська справа. Навчальний посібник. За ред. проф. Р.І.Тиркала. Міністерство освіти і науки України. Тернопільська Академія народного господарства. Тернопіль. "Карт - бланш". 2001. 314 с
7. Гроші та кредит. підручник . О. В. Дзюблюк, Б. П. Адамик, Г. Р. Балянт. Тернопіль. ТНЕУ. 2018. 892 с.

8. Косова Т.Д. Банківські операції.: навч.посіб. Донецький державний університет управління. К. ЦУЛ. 2008. 372 с.
9. Кузнецова С. А. Банківська система. навч. посіб. К. «Центр учбової літератури». 2014. 400 с.
10. Мельник П. В. Банківські системи зарубіжних країн. Підручник. М-во освіти і науки України, Держ. податкова адмін. України, Нац. ун-т держ. податкової служби України. К. Алерта. ЦУЛ. 2010. 574 с.
11. Мещеряков А.А. Організація діяльності комерційного банку: Навчальний посібник. К. ЦНЛ. 2007. 608 с.
12. Петрук О.М Банківська справа. Навч. посіб. для студ. вуз. Міністерство освіти і науки України. К. Кондор. 2004. 461 с.
13. Рисін В.В. Реалізація ресурсної політики банків в умовах фінансової нестабільності. Монографія. К. УБС НБУ. 2012. 390с.
14. Рисін В.В. Формування та розміщення довгострокових ресурсів банків в Україні. Монографія. К. УБС НБУ. 2008. 234 с.
15. Румянцева Г. І. Гроші та кредит у тестах та задачах. навч. посіб. Нововолинськ. Міська друкарня. 2016. 127с.
16. Стечишин Т. Б. Банківська справа. навч. посіб. Тернопіль. ТНЕУ. 2018. 403 с.
17. Теорія і практика грошового обігу та банківської справи в умовах глобальної фінансової нестабільності. монографія . за ред. О. В. Дзюблюка. Тернопіль. Осадца Ю. В. 2017. 298 с
18. Фролов Сергій Михайлович. Банківська справа та основи митного регулювання в Україні: теорія та практика. Навчальний посібник. Суми: Університетська книга", 2004. 367 с
19. Череп А.В. Банківські операції. навч.посіб. К.: Кондор. 2008. 407 с.

Додаткова

1. Ruda O.L. Banking activity on the Ukrainian stock market Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики
2. Ruda O.L. O.L.Polova Providing the insurance companies” financial security. III International Scientific Conference “ General question of world science” (30 November 2017, Luxembourg 2017). Ed.SIC “LJournal”,2017, p. 71 – 75
3. Васюренко О.В. Банківські операції: Навч. посіб. 2-ге вид., випр. і доп., К. Знання. 2001. 255 с.
4. Васюренко О.В. Банківські операції. Навчальний посібник. 4-е вид., перероб. і доп.. К. Знання. 2008. 324 с.
5. Руда О.Л. Депозити – основа формування залучених ресурсів банку. Міжнародна науково-практична Інтернет конференція "Актуальні питання реформування економіки країни" (28 вересня 2017р., м. Тернопіль). Тернопіль, 2017. С. 55 – 58
6. Руда О.Л. Конкурентоспроможність банків на ринку надання банківських послуг. Економіка та держава. 2018. № 4. С. 58 – 61.

7. Руда О.Л. Кредит як підґрунття взаємовідносин підприємств та комерційних банків. Інвестиції: практика та досвід . 2018. № 9. С. 22 – 25.
8. Руда О.Л. Маркуш К.Г. Теоретико-методологічні основи депозитної політики комерційного банку. Міжнародна науково-практичної інтернет-конференція економічного спрямування. «Світ економічної науки». м. Тернопіль. 29 жовтня 2018 р. С. 104 – 106.
9. Руда О.Л. Міжбанківське кредитування та його роль у банківській діяльності. Міжнародна науково-практична конференція "Актуальні питання економіки, фінансів, обліку та управління"(29 вересня 2017 р, м. Полтава.). Полтава: ЦФЕНД. 2017. С. 133 – 135.
10. Руда О.Л. Особливості формування ресурсної бази банків України. IV Міжнародна науково-практична конференція “Стратегія розвитку України: економічний та гуманітарний виміри» (Київ, 17 жовтня 2017 р.. Київ. 2017. С. 214 - 218)
11. Руда О.Л. Стан розвитку сучасного ринку цінних паперів в Україні. Ефективна економіка. 2017. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua>
12. Руда О.Л. Становлення іпотечного кредитування в Україні. Ефективна економіка. 2018. № 5. URL:: <http://www.economy.nayka.com.ua>
13. Руда О.Л. Сучасний стан банківської системи України та її конкурентоспроможність. Ефективна економіка. 2019. №4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua>
14. Руда О.Л. Сучасний стан діяльності небанківських кредитних установ в Україні. Причорноморські економічні студії. Випуск 39. Ч 2. 2019. С. 84 – 88.
15. Руда О.Л. Турчик М.М. Організація банківського кредитування малого та середнього бізнесу в Україні. Ефективна економіка. 2018. №10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua>
16. Руда О.Л. Турчик М.М. Теоретичні аспекти банківського кредитування малого та середнього бізнесу. Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Тридцять перші економіко-правові дискусії». м. Львів. 31 жовтня 2018 р. С. 98 – 100.
17. Руда О.Л., Маркуш К.Г. Депозитна політика банку та механізм її реалізації. Економіка та держава. 2018. № 11. С. 81 – 84.
18. Руда О.Л., Сучасні тенденції на ринку банківських послуг в Україні та їх вплив на фінансову діяльність банківської системи. Агросвіт. 2019. № 9. С. 25– 31.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL:<http://www.ukrstat.gov.ua>

4. Офіційний сайт Національного банку України.
URL:<http://www.bank.gov.ua>
5. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL:<http://www.nssmc.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Міністерства фінансів.
URL:<http://www.minfint.gov.ua>
7. Офіційний сайт Світового банку. URL:<http://www.worldbank.org.ru>

СТРАХУВАННЯ

Основна нормативно-довідкова

1. Про внесення змін до закону України «Про страхування»: Закон України від 04.10.2001 року № 2745-III (із змінами та доповненнями).
2. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1561-XII (із змінами та доповненнями).
3. Про затвердження ліцензійних умов здійснення страхової діяльності : Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 28.08.03 р., № 40.
4. Про затвердження порядку та правил проведення обов'язкового страхування врожаю сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень державними сільськогосподарськими підприємствами, врожаю зернових культур та цукрових буряків сільськогосподарськими підприємствами усіх форм власності: Наказ КМУ від 11.07.2002 року, № 1000.
5. Про затвердження Положення про порядок формування, розміщення та обліку страхових резервів з видів страхування, інших ніж страхування життя: Наказ КМУ від 17.12.2004 року, № 3104.
6. Про затвердження напрямів інвестування галузей економіки за рахунок коштів страхових резервів: Постанова Кабінету Міністрів України №1211 від 17.08.2002 94.
7. Про затвердження Положення про обов'язкові критерії та нормативи достатності, диверсифікованості та якості активів страховика та визнання такими, що втратили чинність, деяких нормативно-правових актів Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України: Розпорядження Нацкомфінпослуг №396 від 23.02.2016 р..
8. Про загальну безпечність нехарчової продукції : Закон України від 02.12.2010 р. №2736 – VI (із змінами та доповненнями).
9. Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг: Указ Президента України від 23.11.2011 року № 1070 р.
10. Про відповідальність за шкоду, завдану внаслідок дефект в продукції: Закон України від 19.05.11 р. №3390 – VI (із змінами та доповненнями).
11. Про захист прав споживачів: Закон України від 15.12.93 № 3682-XII (із змінами та доповненнями).
12. Про страхування: Закон України від 07.031996 р. № 85/96-ВР

(із змінами та доповненнями).

13. Про страхування : Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 4.12.2005р., № 5117.

Основна навчально-методична

14. Алескерова Ю.В., Федоришина Л.І., Салькова І.Ю. Страхувальний менеджмент. Вінниця 2019. 400 с.

15. Александрова М.М. Страхування : підручник. К.: ЦУЛ. 2005. 280с.

16. Аленичев В.В. Аленичева Т.Д. Страхование валютных рисков, банковских, экспортных и коммерческих кредитов . М .: Ист -сервис. 1994. 115 с.

17. Базилевич В.Д. Базилевич К.С. Страхова справа. К.: Знання. 1997.216 с.

18. Базилевич В.Д., Чухно А.А , Головач А.В. К. Страхування . К Знання. 1998. 372 с.

19. Базилевич В.Д., Базилевич К.С. Страхова справа: Підруч. для студентів вузів. К.: Знання. 1998. 216 с.

20. Базилевич В.Д., Базилевич К.С. Страхова справа: [моногр.]За ред. А.П. Румянцев. 6-е вид., стер. К.: Знання, 2008. 351 с.

21. Біленчук Д. П., Біленчук П. Д., Залетів О. М., Клименко Н. І. Страхове право України. Підручник для вищих навчальних закладів К.: Атака, 2007. 368 с.

22. Бланк Д. Страхование: Принципы и практика. М.: Финансы и статистика. 2007.- 416 с.

23. Большой экономический словарь. М.: Фонд «Правовая культура», 2006. 397 с.

24. Бубенко І. В. Страхування Х.: ХДЕУ. 2006. 104с.

25. Волощук Г.О., Пасічник Ю.В., Н.В. Прямухіна, Волощук Г.О. Фінансові фонди соціального спрямування в Україні: бюджетні, страхові, пенсійні: навч. посіб. для студ. вузів; Черкас. держ. техн. ун-т. К.: ЦУЛ. 2004. 184 с.

26. Вовчак О.Д. Страхування: Навчальний посібник. 2-е вид., випр. і доп. Львів: Новий Світ-2000, 2005. 479 с.

27. Внукова Н.М., Успенко В.І., Временко Л.В. Страхування: теорія та практика: Навч.-методичний посібник Х.: Бурун Книга, 2006. 376 с.

28. Внукова Н.М. Практикум із страхування. К.: Лібра. 2007.

29. Внукова Н.М. Міжнародне страхування: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури. 2006. 504 с.

30. Вовчак О.Д. Страхування: Навч. посібник. 3-е вид., випр. Л.: Новий Світ. 2005. 479 с.

31. Гаманкова О.О. Страхування. К.: КНЕУ. 2000. 121 с.

32. Гаманкова О.О. Страхування. К.: КНЕУ. 2007. 252с.

33. Григораш Г. В. Системи соціального страхування зарубіжних країн: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. Дніпропетровська державна фінансова академія. К. : Центр учбової літератури. 2008. 144 с.
34. Горбач Л.М. Страхова справа: Навч. посібник. 2-ге вид., виправлене. К.: Кондор. 2007. 252 с.
35. Дьячкова Ю.М. Страхування: Навч.посібн. К. : Центр учбової літератури, 2008. 240 с.
36. Ефимов С.Л., Лозовский Л.Ш., Райзберг Б.А., Ратновский А.А. Словарь страховика. М.: ОАО «НПО» Издательство «Экономика». 2005. 322 с.
37. Єпіфанов А .О., Маслак Н .Г., Сало І .В. Операції комерційних банків: навч. посіб. Суми. Університетська книга. 2007. 523 с .
38. Загородній А.Г., Вознюк Г. Страхування: Термінологічний словник. Л.: Бескид Біт, 2007. 104 с.
39. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л. Фінансово-економічний словник. К.: Знання. 2007. 1072 с .
40. Залетов О.М. Основи страхового права України: Навчальний посібник з комп'ютерним довідником «Дінай: Страхування». К. 2007. 384с.
41. Заруба О.Д. Страхова справа: Підручник. К.: Товариство «Знання». 2008. 321с.
42. Калетнік Г. М., Ціхановська В. М. Фінансовий менеджмент: Навч. посіб. К.: «Хай-Тек Прес». 2010. 320 с.
43. Клапків М .С . Страхування фінансових ризиків : монографія. Тернопіль: Економічна думка. Карт – Бланш. 2002. 570 с .
44. Кінашук Л.Л. Страхування: теорія та практика проведення: Монографія Л.Л. Кінашук. К.: Атіка. 2006. 112 с.
45. Конопліна Ю.С. Кузьминчук Н.В. Соціальне страхування: навч. посіб. Суми: Унів. Книга. 2008. 224 с.
46. Машина, Н.І. Міжнародне страхування: Навчальний посібник. К.: ЦНЛ. 2006. 504 с.
47. Мних М.В. Проблеми управління кредитними ризиками у банківській діяльності при обслуговуванні підприємств агропромислового комплексу. Проблеми фінансової підтримки малих і середніх підприємств на селі. за ред. М.Я. Дем'яненка. К . : ННЦ ІАЕ. 2004. С. 208.
48. Орланюк-Малицкая Л.А. Платежеспособность страховых организаций. М.: «Анкил» 2006. 42 с.
49. Осадець С.С. Страхування: Підручник. Київський національний економічний університет. Українська фінансово-банківська школа. Вид. 2-ге перероб. доп. К. 2002. 599 с.
50. Охріменко О.О. Страховий захист: менеджмент, маркетинг, економіка безпеки (туристське підприємництво): Навч. посібн. для студ. вищих навч. Закладів. К.: Міжнар. агенція «BeeZone». 2007. 416 с.
51. Плиса, В. Й. Страхування: навч. посіб. К.: Каравела. 2008. 391 с.
52. Ротова Т.А., Руденко Л.С. Страхування: Навч. посіб. К.: Нац. торг. - ек.. ун-т, 2006. 42 с.

53. Реверчук С.К., Сива Т.В., Кубів С.І., Вовчак О.Д. Історія страхування: Підручник. К.: Знання. 2005. 231 с.
54. Рекомендації щодо аналізу діяльності страховиків: розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 17.03.2005 р. № 3755
55. Шевчук О. А., Дудкевич Н. Г. Страхова справа: проблеми та перспективи: бібліограф. покажч. за ред. Г. М. Калінкіна, Л. В. Кулакевич. Вінниця: ВНАУ. 2010. 65 с.
56. Біленчук Д.П., Біленчук П.Д., Залетов О.М., Клименко Н.І. Страхове право України: Підручник. Ліга страхових організацій України, Комітет у справах нагляду за страховою діяльністю. К.: Атіка, 1999. 368 с.
57. Таркуцяк А.О. Страхування: Навч. посіб. Європ. ун-т фінансів, інформ. систем, менеджм. і бізнесу. К. 1999. 115 с.
58. Таркуцяк А.О. Страхування: Навчальний посібник К. 1999. 116 с.
59. Ткаченко Н.В. Корнев В.В. Страхування: Навчальний посібник. К.: Ліра. 2007. 376 с.
60. Ткаченко, Н. В. Страхування: практикум: навч. посіб. К.: Ліра-К. 2009. 268 с.
61. Чайкін І.Б. Правове регулювання страхування ризиків на ринках фінансових послуг : дис. канд. юрид. наук: 12.00.04. Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. Х. 2007. 209 с.
62. Шелехов К.В., Бігдаш В.Д. Страхування: Навч. посібник. К.: МАУП, 2005. 424 с.
63. Шумелда Я. Страхування: Навчальний посібник для студ. вищих навчальних закладів - 2-ге вид., переробл. і допов. Тернопіль: Джура, 2006. 296 с.
64. Юрій С.І., Шаварина М.П., Шаманська Н.В. Соціальне страхування: підруч. для студ. вузів. К.: Кондор. 2004. 464 с.
65. Як застрахувати виробництво сільськогосподарських культур : практ. посіб. з агрострахування. Авт. кол.: Н. Герасименко, І. Гринюк, Н. Льбіна та ін. Б. м.: б.в. 2009. 94с.

Додаткова

66. Алескерова Ю.В., Вільчинська Н.Л., Овчаров М.Я. Фінансово-інноваційні банківські технології для аграрних підприємств. Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку». 2018. №16. С.168-175.
67. Алескерова Ю.В., Коробчук А.Р. Підвищення ефективності управління фінансовим потенціалом аграрних підприємств. Забезпечення сталого розвитку економіки: проблеми, можливості, перспективи: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 16-17 лютого 2018 року). Ужгород: Видавничий дім «Гельветика». 2018. С.151-154.

68. Алескерова Ю., Гурніцька С. Управління фінансовою роботою у фермерському господарстві. Збірник тез доповідей укладено за матеріалами доповідей XIX Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Весняні наукові читання - 2018». 19 квітня 2018 року. Вінниця. 2018. С. 19-23.

69. Вдовенко Л.О., Черненко О.С. Фінансова безпека суб'єктів підприємництва в аграрній сфері: Монографія. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД». 2017. 252 с.

70. Гончарук І.В. Перспективи розвитку страхового ринку. Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки. 2017. Том 2. № 44. С. 87-93.

71. Гончарук І.В. Роль фінансового планування у розвитку малого і середнього бізнесу. Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». 2017. № 9. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5770>.

72. Мазур В.А., Томчук О.Ф., Браніцький Ю.Ю. Методика аналізу фінансового стану підприємства відповідно до вимог внутрішніх і зовнішніх користувачів. Всеукраїнський науково-виробничий журнал «Економіка. Фінанси. Менеджмент : актуальні питання науки і практики». Вінниця: ВНАУ. 2017. № 2. С.7-21.

73. Марценюк-Розарьонова О.В., Якубовська Я.Р., Чернопищук О.М. Страхування сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». 2018. №4. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua>

74. Марценюк-Розарьонова О.В., Чернопищук О.М., Якубовська Я.Р. Особливості страхування в аграрному секторі. Електронне наукове фахове видання «Державне управління : удосконалення та розвиток». 2018. №4. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua>

75. Марценюк-Розарьонова О.В. Майнове страхування: особливості, значимість та перспективи розвитку. Міжнародний науково-практичний журнал «Фінансовий простір». Київ. 2014. №3 (15). С.147-152.

76. Марценюк-Розарьонова О.В. Державне регулювання страхової діяльності у сільському господарстві. Збірник наукових праць Вінницького національного аграрного університету. Вінниця. 2014. Вип. 2 (88). С. 129-138.

77. Марценюк-Розарьонова О.В. Аналіз тенденцій розвитку страхового ринку: вітчизняний та світовий аспект. Всеукраїнський науково-виробничий журнал «Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики». Вінниця. 2017. Вип. 3(19). С. 53-64.

78. Марценюк-Розарьонова О.В., Бондар А.В. Аналіз фінансового потенціалу страхової компанії та механізму його формування. Електронне наукове фахове видання «Інвестиції: практика та досвід. Економічна наука». 2018. №10. URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=1319>

79. Марценюк О.В. Умови залучення іноземних інвесторів до розвитку страхової індустрії в Україні. Причорноморські економічні студії.

Випуск 39. Ч 2. 2019. С. 73 – 78.

80. Martsenyuk-Rozaronova Olena. Current state and problem aspects of sustainable development in insurance market in globalization conditions. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2019. № 4 С.61-68

81. Марценюк О.В. Іноземний капітал на страховому ринку України. Polish journal of science. 2019. №22. Vol.3 p.13-16. URL: <https://www.poljs.com/wp-content/uploads/2019/12/POLISH-JOURNAL-OF-SCIENCE-%E2%84%9621-2019-VOL.3.pdf>

82. Марценюк О.В. Інтеграційні процеси як чинник розвитку страхового ринку України. Електронне наукове фахове видання «Державне управління: удосконалення та розвиток». 2020. №2. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua>

83. Офіційний веб-сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <https://nfp.gov.ua>

84. Офіційний веб-сайт Ліги страхових організацій України. URL: <http://uainsur.com/>

85. Польова О.Л., Корчун В.В. Аналіз сучасного стану ринку послуг із страхуванням життя в Україні. Ефективна економіка. 2018. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua>

86. Руда О.Л. Розвиток страхового ринку в Україні. Ефективна економіка. 2020. №2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua>

Інтернет-ресурси

87. <http://www.strahovatel.com.ua>
88. <http://www.cfin.ru/finanalysis/banks/tandem.shtml>
89. <http://www.forinsurer.com>
90. <http://www.prostrakhuvannja.com>
91. <http://www.ukrstat.gov.ua>
92. <http://www.dfp.gov.ua>
93. <http://www.minagro.gov.ua>
94. <http://www.portal.rada.gov.ua>
95. <http://www.uainsur.com>
96. <http://www.dedal.ua>
97. <http://www.allinsurance.ru>
98. <http://www.insur-info.ru>
99. <http://www.itf-commrisk.org>
100. <http://www.agrisk.umn.edu>
101. <http://www.liga.net>
102. <http://www.ft.com>
103. <http://www.news.finance.ua>
104. <http://www.stat.gov.ua>
105. <http://www.vuzlib.net>

ФІНАНСОВИЙ РИНОК

Основна

1. Алескерова Ю.В. Фінансовий ринок. Підручник. / Ю.В. Алескерова // Хмельницький, 2019 р. –384с.
2. Бюджетна система: Навчальний посібник / [Баранова В.Г., Дубовик О.Ю., Хомутенко В.П. та ін.] за заг. ред. В.П. Хомутенко. – Одеса : Видавництво Бартенева, 2014. – 392 с.
3. Вдовенко Л.О. Гроші і кредит / Л.О.Вдовенко, Н.Д. Фаюра, Л.В. Гуцаленко // Навч. посіб. – К.: ФОП Корзун Д.Ю. 2013.- 186 с. (Гриф надано Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України (лист №1/11-6818 від 15.05.12 р.).
4. Вдовенко Л.О. Кредитування в АПК. Навчальний посібник.- Вінниця, 2019.- 148 с
5. Калетнік Г. М. Фінансовий менеджмент: Навч. посіб. / Г. М. Калетнік, В. М. Ціхановська. - К.: «Хай-Тек Прес», 2010. - 320 с.
6. Фінанси: Навчальний посібник: експрес курс / [Волохова І. С., Шикіна Н. А., Волкова О. Г. та ін.] за заг. ред. Волохової І. С. Харків: Видавництво «ПромАрт», 2018. – 262 с
7. Ярошевич Н.Б. Фінанси: Навчальний посібник / Н.Б.Ярошевич, І.Ю. Кондрат, М.В.Ливдар- Львів: Видавництво “Простір-М”, 2018. -298с.

Допоміжна

1. Aleskerova Yu., Mulyk T., Fedoryshyna L. (2018) Improving credit protection analysis methods Reports of main agricultural enterprises. Baltic Journal of Economic Studies, vol.4, nn2, pp.1-7.
2. Вдовенко Л.О. Роль податкових надходжень в наповненні дохідної частини державного бюджету / Л.О.Вдовенко, Ю.М. Дзюба // Теоретичні та практичні аспекти розвитку підприємництва в Україні. Колективна монографія / Під редакцією О.О. Непочатенко. - Умань.- 2017.- С.87-92.
3. Вдовенко Л.О. Функції кредиту як прояв його ролі в суспільному виробництві / Соціально-економічні аспекти стійкого розвитку економіки України (під ред. д.е.н., професора О.О. Непочатенко): Колективна монографія. Умань. Видавець «Сочінський М.М.», 2016.– С. 35–40.
4. Крисоватий А.І., Синютка Н.Г. Муніципальна боргова політика: теоретичні концепти та практика реалізації в Україні : монографія / Андрій Крисоватий, Наталія Синютка. – Львів: Українська академія друкарства. 2017. — 199 с.
5. Марценюк – Розарьонова О.В. Шляхи подолання дефіцитності бюджету / О.В. Марценюк – Розарьонова // Міжнародний науково-виробничий журнал «Економіка АПК». – Київ. – 2014. – № 12. – С.58-62.

6. Марценюк – Розарьонова О.В. Аналіз стану Державного бюджету та методи методи його стабілізації / О.В. Марценюк – Розарьонова // Збірник наукових праць Вінницького національного аграрного університету. – Вінниця. – 2014 – Вип. 1 (87). – С. 94-102

7. Руда О.Л. Банківські кредитні продукти в умовах посилення кредитування малого та середнього бізнесу. *International independent scientific journal*. - 2019. - № 10, Vol. 2. - S. 45-50.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.

3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL:<http://www.ukrstat.gov.ua>

4. Офіційний сайт Національного банку України. URL:<http://www.bank.gov.ua>

5. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL:<http://www.nssmc.gov.ua/>

6. Офіційний сайт Міністерства фінансів. URL:<http://www.minfint.gov.ua>

7. Офіційний сайт Світового банку. URL:<http://www.worldbank.org.ru>

Додаток. Зразок виконання екзаменаційного завдання

ВАРІАНТ 1

№ п/п	Фінансовий ринок	Фінанси	Банківська справа	Гроші і кредит	Страхування
1	<i>A</i>	<i>в</i>	<i>в</i>	<i>б</i>	<i>б</i>
2	<i>A</i>	<i>в</i>	<i>в</i>	<i>б</i>	<i>б</i>
3	<i>B</i>	<i>a</i>	<i>a</i>	<i>a</i>	<i>a</i>
4	<i>A</i>	<i>б</i>	<i>a</i>	<i>в</i>	<i>в</i>
5	<i>B</i>	<i>б</i>	<i>a</i>	<i>в</i>	<i>в</i>

Дата

Підпис